

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 września 2017 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Agnieszka Troć

Protokolant st. sekr. sąd. Katarzyna Łęczycka

po rozpoznaniu w dniu 31 sierpnia 2017 r. w Siedlcach

na rozprawie

sprawy z powództwa P. J. (1), K. J., P. J. (2), J. J. (1)

przeciwko (...) S.A. z/s w W.

o zapłatę

I. zasądza od (...) S.A. w W. na rzecz J. J. (1) kwotę 78000 (siedemdziesiąt osiem tysięcy) zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 17 lipca 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

II. w pozostałym zakresie powództwo J. J. (1) oddala;

III. zasądza od (...) S.A. w W. na rzecz P. J. (1) kwotę 34000 (trzydzieści cztery tysiące) zł - od kwoty 30000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 17 lipca 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty i od kwoty 4000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 19 grudnia 2016 r. do dnia zapłaty;

IV. w pozostałym zakresie powództwo P. J. (1) oddala;

V. zasądza od (...) S.A. w W. na rzecz K. J. kwotę 34000 (trzydzieści cztery tysiące) zł - od kwoty 30000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 17 lipca 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty i od kwoty 4000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 19 grudnia 2016 r. do dnia zapłaty;

VI. w pozostałym zakresie powództwo K. J. oddala;

VII. zasądza od (...) S.A. w W. na rzecz P. J. (2) kwotę 34000 (trzydzieści cztery tysiące) zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 14 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

VIII. w pozostałym zakresie powództwo P. J. (2) oddala;

IX. zasądza od (...) S.A. w W. na rzecz J. J. (1) kwotę 9871,44 (dziewięć tysięcy osiemset siedemdziesiąt jeden 44/100) zł tytułem zwrotu części kosztów procesu;

X. zasądza od (...) S.A. w W. na rzecz P. J. (1), K. J. i P. J. (2) kwoty po 4884,09 (cztery tysiące osiemset osiemdziesiąt cztery 09/100) zł tytułem zwrotu części kosztów procesu.

Sygn. akt I C 741/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 27 czerwca 2016 r. J. J. (1), P. J. (1), K. J. i P. J. (2) wnieśli o zasądzenie na ich rzecz od (...) S.A. w W. kwoty 88000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 24 czerwca 2016 r. (J. J. (1)) i kwot po 44000 zł (pozostali pozwani) wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 24000 zł od dnia 24 czerwca 2015 r. i od kwoty 20000 zł od 31 dnia od doręczenia pozwu pozwanemu, zaś w przypadku P. J. (2) od kwoty 34000 zł od dnia 14 października 2015 r. i od kwoty 10000 zł od 31 dnia od doręczenia odpisu pozwu pozwanemu - do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych – więzi rodzinnej, uczuciowej i emocjonalnej pomiędzy rodzicem i dzieckiem oraz rodzeństwem w związku ze śmiercią P. J. (3) – córki i siostry powodów. Powodowie wnieśli również o zasądzenie na ich rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu powodowie wskazali, że w dniu 19 października 2003 r. w M. doszło do wypadku komunikacyjnego, w którym śmierć poniosła P. J. (3) – córka J. J. (1) oraz siostra P., K. i P. J.. Sprawcą wypadku został uznany K. W. kierujący samochodem marki F. (...), ubezpieczonym od odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A. Pozwany wypłacił na rzecz matki zmarłej kwotę 12000 zł, zaś na rzecz braci po 6000 zł tytułem zadośćuczynienia i odmówił wypłaty wyższych kwot. Zdaniem powodów ich roszczenia znajdują uzasadnienie w treści art. 24 k.c. w zw. z art. 448 k.c. (karta 2 – 9).

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. Pozwany przyznał, że ponosi odpowiedzialność gwarancyjną za szkodę, lecz uznał, iż wypłacone na rzecz powodów kwoty w toku postępowania likwidacyjnego były adekwatne do krzywdy powodów. Powodowie zdaniem pozwanego nie wykazali, że przeżywali śmierć osoby bliskiej w stopniu przekraczającym naturalne stadium żałoby i zauważył, że od dnia zdarzenia minęło 13 lat. Nadto pozwany wskazał, że w 2004 r. wypłacił na rzecz J. J. (1) stosowne odszkodowanie w kwocie 15000 zł oraz zwrócił koszty pogrzebu. Podniósł również konieczność zastosowania art. 362 k.c. ze względu na fakt, iż P. J. (3) jechała w chwili wypadku z kierowcą, który był nietrzeźwy. Pozwany zakwestionował możliwość dochodzenia odsetek od ewentualnie zasądzonych kwot od daty wcześniejszej niż wyrokowanie (karta 65-68).

Na rozprawie powodowie popierali powództwa, zaś pozwany wnosił o ich oddalenie wskazując, że przyczynienie poszkodowanej określa na 25% (k.162v).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W dniu 18 października 2003 r. P. J. (3) wraz z koleżanką K. K. (2) udały się na dyskotekę do miejscowości M.. Początkowo bawiły się wspólnie, a później rozdzieliły się. P. J. (3) spotkała wówczas swojego znajomego K. W.. Po dyskotekę koleżanki spotkały się na parkingu i wsiadły do samochodu F. (...) o nr rej. (...), którym kierował K. W. i który zobowiązał się, że odwiezie je do domu. Jadąc ul. (...) w M. kierujący na łuku drogi stracił panowanie nad pojazdem i zjechał na lewą stronę drogi, po czym uderzył w drzewo. W wyniku zderzenia śmierć poniosła P. J. (3), zaś K. W. i K. K. (2) doznali obrażeń ciała. W chwili zdarzenia K. W. znajdował się w stanie nietrzeźwym - 1,76 ‰ alkoholu w wydychanym powietrzu. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Garwolinie z dnia 26 lutego 2004 r. K. W. został uznany za winnego tego, że umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym powodując wypadek w ten sposób, że kierując samochodem marki F. (...) w stanie nietrzeźwości nie zachował należytej ostrożności oraz nie dostosował prędkości do usytuowania jezdni, w wyniku czego na łuku drogi zjechał z drogi i uderzył w drzewo, co spowodowało, że pasażerka pojazdu P. J. (3) doznała obrażeń skutkujących jej śmiercią, zaś druga pasażerka K. K. (2) doznała obrażeń ciała skutkujących rozstrojem jej zdrowia na okres powyżej 7 dni. Apelację od powyższego wyroku złożył prokurator oraz oskarżycielka posiłkowa J. J. (1). Jednakże wobec tego, że w dniu 6 maja 2004 r. K. W. zmarł, powyższy wyrok został uchylony i postępowanie w sprawie zostało umorzone (dowody z dokumentów w aktach Sądu Rejonowego w Garwolinie II K 245/03 – dotyczące badania krwi k.17-19, wyjaśnienia podejrzanego k.87-89, 129, zeznania K. K. (2)

k.40-41, 130, zeznania E. P. k.132v, akt oskarżenia k. 111-113, wyrok Sądu Rejonowego wraz z uzasadnieniem k.134, 137-138, wyrok Sądu Okręgowego wraz z uzasadnieniem k.168-170).

P. J. (3) w dacie śmierci miała 17 lat. Była córką J. J. (2) i J. J. (1) z d. C. oraz siostrą P. J. (1), K. J., P. J. (2) (akt zgonu karta 22, akty urodzenia karta 23-25). Wraz z matką, jej rodzicami i braćmi zamieszkiwała w domu rodziców powódki w miejscowości O.. Rodzice P. J. (3) rozwiedli się w latach 90-tych ubiegłego wieku. P. J. (3) była uczniem II klasy szkoły zawodowej o kierunku fryzjer. Zamierzała po ukończeniu tej szkoły dalej kształcić się w szkole wieczorowej. Była osobą bardzo towarzyską. Miała grono znajomych. Pomagała matce w opiece nad braćmi, szczególnie zajmowała się najmłodszym P., a także pomagała przy pracach domowych – praniu, gotowaniu, sprzątaniu. Rodzina zajmowała dwa pokoje – dzieci miały wspólny pokój. P. J. (3) miała bardzo dobre relacje z matką, rozmawiała z nią, zwierzała się jej. Gdy matka pracowała na drugą zmianę, córka opiekowała się swoimi braćmi. Także pomagała w prowadzeniu gospodarstwa rolnego.

P. J. (2) w dacie śmierci siostry miał 15 lat i był uczniem gimnazjum. Razem z siostrą w dzieciństwie pasł krowy, rozpałał ogniska, spotykał się z tymi samymi znajomymi. Siostra pomagała mu niejednokrotnie w nauce, słuchali razem muzyki.

K. J. w dacie śmierci siostry miał 14 lat. Także razem z nią bawił się, korzystał z jej pomocy podczas odrabiania lekcji.

P. J. (1) miał wówczas 11 lat. W związku z tym, że siostra się nim opiekowała pod nieobecność matki, pomagała mu w nauce, traktował ją jak matkę.

O wypadku drogowym poinformował telefonicznie rodzinę znajomy powódki. Wówczas powódka wraz z byłym mężem pojechała na policję a następnie do szpitala, gdzie identyfikowała ciało córki. Powódka przy pomocy sióstr zorganizowała pogrzeb córki, która została pochowana w miejscowości M. położonej 5 km od miejsca zamieszkania powodów. Obecnie co niedzielę odwiedza grób córki, a także zamawia msze z okazji jej urodzin, imienin, w rocznicę śmierci, modli się za nią. Po wypadku powódka, która wówczas pracowała jako sanitariuszka w szpitalu, przez dwa tygodnie była na zwolnieniu lekarskim, gdyż nie była w stanie świadczyć pracy. Lekarz rodzinny przepisywał jej leki uspokajające. Miała problemy ze snem. Płakała, lecz zajmowała się młodszymi dziećmi. Rozmawiała ze znajomym psychologiem, gdyż było jej ciężko po śmierci dziecka. Rodzice pomagali jej w opiece nad synami. Obecnie nadal pracuje zawodowo.

P. J. (2) po śmierci siostry czasowo opuścił się w nauce, rzadziej spotykał ze znajomymi. Ten stan trwał około roku. Uzyskał zawód mechanika i obecnie pracuje jako monter ślusarski PCV i aluminium. Mieszka w W., lecz co weekend przyjeżdża do rodzinnego domu. Odwiedza wówczas grób siostry, gdzie również został pochowany jego ojciec, który w 2005 r. popełnił samobójstwo.

K. J. po śmierci siostry płakał. Przez tydzień nie chodził do szkoły. Ukończył później szkołę zawodową i uzyskał zawód piekarza. Pracował przez pewien czas w W. jako cieśla. Obecnie mieszka w rodzinnym domu w O.. Odwiedza grób siostry.

P. J. (1) również płakał po śmierci siostry. Odczuwał pustkę w domu. Ukończył szkołę zawodową i uzyskał zawód sprzedawcy. Pomagał matce w prowadzeniu gospodarstwa rolnego. W wieku 19 lat zaczął nadużywać alkoholu. W związku z tym, że miał stany lękowe, w 2015 r. korzystał z terapii psychologicznej. Obecnie opracuje w W. jako ochroniarz. Mieszka z narzeczoną w W..

Rodzina powodów podczas spotkań świątecznych wspomina P. J. (3). Uczestniczy w mszach w jej intencji (zeznania świadków M. J. k.89v-90, zeznania M. L. k.90, zaświadczenie k.108, zeznania powodów k.162v-163).

Z pojazdem F. (...) związana była umowa w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu za szkody wyrządzone w związku z ruchem pojazdu zawarta pomiędzy S. W. a (...) S.A. w W. (potwierdzenie pokrycia ubezpieczeniowego w aktach szkody).

Na wniosek powódki pozwany wypłacił jej zgodnie z decyzją z 27 grudnia 2004 r. kwotę 15000 zł tytułem stosownego odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej po śmierci córki. W dniu 16 czerwca 2015 r. J. J. (1), K. J. i P. J. (1) wystąpili z wnioskami do pozwanego o przyznanie im zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w związku ze śmiercią córki i siostry – na rzecz matki w wysokości 10000 zł i na rzecz braci po 30000 zł. Natomiast pismem z dnia 31 sierpnia 2015 r. P. J. (2) wystąpił o zadośćuczynienie w kwocie kocie 40000 zł. Pozwany wypłacił J. J. (1) tytułem zadośćuczynienia kwotę 12000 zł, zaś pozostałym powodom po 6000 zł (akta szkody).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwa należało uwzględnić w części – J. J. (1) co do kwoty 78000 zł, zaś P. J. (1), K. J. i P. J. (2) do kwot po 34000 zł.

Na wstępie, w związku z tym, że roszczenie powodów zostało skierowane przeciwko zakładowi ubezpieczeń, którego wiązała z posiadaczem pojazdu, którym poruszał się sprawca szkody, umowa ubezpieczenia, należy przypomnieć, że zgodnie z art. 822 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Jak stanowi natomiast obecnie art. 34 ust. 1 ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2013, Nr 392 j.t. z późn. zm.) z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Po nowelizacji kodeksu cywilnego, która weszła w życie dnia 3 sierpnia 2008 r., podstawą do dochodzenia zadośćuczynienia w związku ze śmiercią osoby bliskiej na skutek czynu niedozwolonego jest art. 446 § 4 k.c. Jednakże nie oznacza to, że przed wprowadzeniem tego przepisu, a więc również w dacie śmierci P. J. (3) brak było podstaw do przyznania zadośćuczynienia za śmierć osoby bliskiej. W świetle ugruntowanego już stanowiska judykatury najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje wówczas zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. (uchwała SN z 22 października 2010, III CZP 76/10, OSNC-ZD 2011, nr B, poz. 42). W uzasadnieniu tej uchwały Sąd Najwyższy wskazał, że śmierć osoby najbliższej powoduje naruszenie dobra osobistego osoby emocjonalnie związanej ze zmarłym. Katalog dóbr osobistych określonych w art. 23 k.c. ma charakter otwarty. Niewątpliwie dobrem takim jest więź między osobami żyjącymi w rodzinie. Dodatkowo w wyroku z dnia 16 kwietnia 2014 r. (sygn. akt V CSK 320/13, Lex nr 1463645), Sąd Najwyższy potwierdził dotychczasową linię orzeczniczą i stwierdził, że skoro na mocy nowelizacji kodeksu cywilnego, wprowadzającej art. 446 § 4 k.c. do porządku prawnego, nie został uchylony art. 448 k.c., to należy przyjąć, że jeżeli czyn niedozwolony został popełniony po dniu 3 sierpnia 2008 r. - najbliżsi członkowie rodziny osoby zmarłej mogą dochodzić zadośćuczynienia zarówno na podstawie art. 446 § 4 k.c., jak i na mocy art. 448 k.c., przy czym skorzystanie z pierwszej podstawy jest prostsze, gdyż łączy się z ułatwieniami dowodowymi. Natomiast przed dniem 3 sierpnia 2008 r. jedyną podstawą roszczenia o zadośćuczynienie był art. 448 k.c. i to zarówno dla osób najbliższych, jak i dla innych podmiotów. Sąd Najwyższy w wyroku tym wskazał także, że więź rodzinna stanowi dobro osobiste.

Sąd orzekający w sprawie podziela powyższe poglądy. Brak jest przekonujących powodów, aby spod uregulowania art. 448 k.c. wykluczyć dobro osobiste w postaci prawa do życia w pełnej rodzinie, szczególnych więzi łączących członków rodziny wynikających najczęściej z pokrewieństwa i zawarcia małżeństwa.

Pozwany nie kwestionował podstawy roszczeń powodów, gdyż w toku procesu wypłacił im kwoty po 12000 zł - na rzecz matki i po 6000 zł - na rzecz braci zmarłej.

Okolicznością nie kwestionowaną przez pozwanego był także fakt, iż z pojazdem sprawcy zdarzenia – wypadku komunikacyjnego, w którym śmierć poniosła P. J. (3), była związana umowa ubezpieczenia w zakresie

odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu za szkody wyrządzone w związku z ruchem pojazdu, zawarta z pozwanym zakładem ubezpieczeń.

Przechodząc do oceny wysokości zgłoszonego roszczenia pamiętać należy, że Sąd winien brać pod uwagę w każdej sprawie indywidualne okoliczności poszkodowanego oraz to, że zadośćuczynienie winno mieć na celu złagodzenie cierpienia psychicznego wywołanego śmiercią osoby najbliższej i pomoc członkom jego rodziny w dostosowaniu się do zmienionej sytuacji życiowej. W szczególności istotne są: rodzaj i intensywność więzi łączącej pokrzywdzonego ze zmarłym, rola w rodzinie pełnionej przez osobę zmarłą, dramatyzm doznań osoby bliskiej, poczucie osamotnienia i pustki, cierpienia moralne i wstrząs psychiczny wywołany śmiercią osoby najbliższej, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem tego odejścia, leczenie doznanej traumy, zdolności adaptacyjne i możliwość odnalezienia się w sytuacji wynikającej ze śmierci najbliższego członka rodziny, wiek pokrzywdzonego.

W realiach niniejszej sprawy zadaniem Sądu istotne jest to, że powodowie stracili w sposób nagły i tragiczny jedyną córkę i siostrę. Strata ta była dla powodów tym bardziej dotkliwa, że tworzyli oni nadal związaną ze sobą rodzinę – matka i małoletnie dzieci mieszkali razem. Wiąż członków rodziny mogła być nawet silniejsza z racji tego, że mąż J. J. (1) a ojciec pozostałych powodów, nie mieszkał z nimi. Matka i dzieci żyli w zgodzie, wspierali się nawzajem, a szczególnie nastoletnia, prawie dorosła córka, wspierała matkę w wykonywaniu codziennych obowiązków także wobec młodszych dzieci. Relacje pomiędzy członkami tej rodziny były nacechowane miłością, wzajemną troską, opiekuńczością. Niewątpliwie bardzo trudnym, wręcz traumatycznym przeżyciem dla powódki była również konieczność identyfikacji zwłok córki.

Jak wynika z materiału dowodowego J. J. (1) była bardzo związana z najstarszą córką, mogła na nią liczyć w pracach domowych, w opiece nad młodszymi dziećmi, zwierzyć się, oczekiwać rady. Powódka samotnie wychowywała dzieci, a więc niewątpliwie dorastająca córka była dla niej dużym oparciem. Powódka w dacie śmierci córki miała 41 lat, tak więc długo mogła jeszcze cieszyć się jej obecnością, obserwować jak realizuje się w dorosłym życiu, zakłada rodzinę. Postępowanie dowodowe wykazało, że bardzo przeżyła śmierć dziecka. Płakała w nocy, miała trudności ze snem, przyjmowała leki uspokajające. Brak jest przyczyn, aby nie obdarzyć w tej części wiarygodnością zeznań powódki. W związku ze śmiercią córki niewątpliwie spadły na powódkę dodatkowe obowiązki i została ona pozbawiona oparcia, które miała w dorastającej już córce. Powyższe wynika ze spójnych zeznań powodów oraz przesłuchanych świadków.

Także bracia zmarłej doznali ogromnej straty. Stracili bowiem jedyną siostrę, która pomagała im, wspierała, była towarzyszką zabaw, niekiedy zastępowała matkę.

W celu ustalenia istotnych w sprawie okoliczności, na wniosek powodów został dopuszczony dowód z opinii biegłej psycholog M. M., która po przeprowadzeniu badania powodów wydała opinie. Biegła stwierdziła, że powodów i P. J. (3) łączyły prawidłowe więzi emocjonalne. Rodzina nie była ze sobą skonfliktowana, P. J. (3) wspierała matkę współorganizując funkcjonowanie rodziny, opiekowała się braćmi i poświęcała im swój czas. U J. J. (1), K. J. i P. J. (2) wystąpił po śmierci osoby bliskiej reakcja żałoby, która najbardziej nasiloną była w pierwszym miesiącu po stracie, jej przebieg był typowy i czas trwania nie przekroczył roku. Natomiast u P. J. (1) wystąpiła reakcja emocjonalna charakterystyczna dla żałoby dziecięcej. Okres ten obejmował u powodów sferę emocjonalną, poznawczą, behawioralną, niekiedy duchową, lecz nie wystąpiły symptomy zaburzeń psychicznych, które wymagałyby leczenia. Wszyscy powodowie dzięki zdolnościom adaptacyjnym, w przypadku braci poszkodowanej, wynikającym z młodego wieku i otwartości na zmiany, zakończyli żałobę i funkcjonują bez cech dezorganizacji w życiu codziennym (opinia k.121-128).

Zdaniem Sądu wnioski opinii należy podzielić. Sporządzona została ona bowiem przez osobę o odpowiednich kwalifikacjach, zaś zawarte w niej spostrzeżenia są wewnętrznie spójne, opierają się na materiale dowodowym i przeprowadzonych badaniach.

Zdaniem Sądu więzi pomiędzy rodzicami i dziećmi są jednymi z najsilniejszych. Nie można zaprzeczyć temu, że szczególnie dotkliwa dla rodzica jest strata dziecka, które jeszcze nie usamodzielniało się, nie założyło własnej rodziny, nie odseparowało w naturalny sposób od rodziców. Powódka J. J. (1) straty takiej doświadczyła, przy czym był to fakt niespodziewany, do którego nie mogła wcześniej psychicznie przygotować się. Pozostali powodowie jak wyżej

wskazano stracili jedyną siostrę, która była wraz z nimi członkiem kochającej się rodziny. Delikt, którego skutkiem była śmierć P. J. (3) – córki i siostry powodów, niewątpliwie więc spowodował naruszenie ich dobra osobistego w postaci prawa do życia w pełnej rodzinie, więzi łączących ich z dzieckiem i rodzeństwem. Zebrany materiał dowodowy, w tym opinia biegłego psychologa, potwierdził stanowisko powodów, że ich relacje ze zmarłą były prawidłowe, rodzina była ze sobą związana, zaś skutki zdarzenia powodowie odczuwają w zasadzie do dnia dzisiejszego. Tęsknią za zmarłą, wspominają ją, kultywują jej pamięć.

Zdaniem Sądu dla oceny tej kwestii nie ma znaczenia fakt, iż od dnia śmierci upłynął już znaczny okres czasu. Niezależnie bowiem od tego można postawić tezę, że powodowie doznali krzywdy, że naruszone zostały ich dobra. Brak jest okoliczności, które powodowałyby konieczność uznania, że powodom w takich warunkach nie służy roszczenie o zadośćuczynienie.

Odnosząc się do podniesionego zarzutu przyczynienia się poszkodowanej do szkody i konieczności miarkowania w związku z tym wysokości zadośćuczynienia, należy stwierdzić, że brak jest dowodów na to, że P. J. (3) przyczyniła się do swojej śmierci. E. P., która przyjechała na dyskotekę z K. W. zeznała, że nie widziała, aby pił on alkohol. Jak z nim rozmawiała to siedział, zaś na jego kolanach była P. J. (3). Stwierdziła, że nie widziała, aby był pijany i że po nim nie było tego widać. Także K. K. (2), która jechała w chwili zdarzenia samochodem, stwierdziła, że nie zauważyła tego, że kierujący był pod wpływem alkoholu. Materiał dowodowy nie pozwala na ustalenie, że P. J. (3) była świadkiem tego, jak K. W. pił alkohol, ani też że miała świadomość jego nietrzeźwości. Jak zeznali świadkowie stan ten nie był widoczny dla obserwujących K. W. ludzi. Stosownie do zasady określonej w art. 6 k.c. to pozwany winien wykazać okoliczności, z których wywodzi dla siebie skutki, a więc udowodnić, że zachodzą przesłanki do obniżenia należnego powodom zadośćuczynienia. Pozwany nie sprostał temu zadaniu.

Zdaniem Sądu w niewielkim jedynie zakresie należy uwzględnić przy ustalaniu zadośćuczynienia należnego J. J. (1) fakt, iż w 2004 r. otrzymała od strony pozwanej kwotę 15000 zł tytułem stosownego odszkodowania. Kwota ta wówczas stanowiła sześciokrotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia i odpowiadałaby obecnie kwocie około 27000 zł. Pamiętać trzeba, że na skutek śmierci córki niewątpliwie pogorszyła się sytuacja życiowa powódki w rozumieniu art. 446 § 3 k.c. Powódka mogła bowiem liczyć na to, że w przyszłości córka zdobędzie wykształcenie i w efekcie pracę, i będzie wspierała swoją matkę także finansowo, zapewni jej w razie potrzeby opiekę na starość. Przyznana kwota w głównej mierze przeznaczona była na zaspokojenie szkody materialnej powódki, zaś aspekt naruszenia jej dobra osobistego był kwestią poboczną, choć w ówczesnym stanie prawnym rzeczywiście krzywda była również uwzględniana przy ustalaniu wysokości stosownego odszkodowania.

Mając na względzie powyższe rozważania Sąd uznał za odpowiednie zadośćuczynienie na rzecz matki zmarłej P. J. (3) w kwocie 90000 zł. Ze względu na fakt częściowej wypłaty świadczenia do kwoty 12000 zł tytułem zadośćuczynienia zasądził Sąd na rzecz powódki kwotę 78000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 17 lipca 2015 r. Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 z późn. zm.) pozwany winien spełnić świadczenie w terminie 30 dni od dnia zawiadomienia o szkodzie. Strona pozwana miała możliwość należytej oceny zasadności i wysokości zgłoszonych roszczeń o zadośćuczynienie w wyżej wskazanym terminie, zaś powodowie (za wyjątkiem P. J. (2)) żądania zgłosili już w dniu 16 czerwca 2017 r. W związku z tym pozwany w okresie od dnia 17 lipca 2015 r. pozostawał w opóźnieniu.

Zdaniem Sądu adekwatnymi do rozmiaru krzywdy kwotami tytułem zadośćuczynienia, które winny być przyznane braciom zmarłej, są kwoty po 40000 zł. Miał na uwadze Sąd, że powodowie stracili co prawda jedyną siostrę, lecz nie zostali pozbawieni zupełnie więzi z rodzeństwem, mają też matkę, a więc osoby bliskie, które je wspierają. Z tych względów i z uwagi na wypłatę na rzecz powodów kwot po 6000 zł, Sąd zasądził na ich rzecz po 34000 zł jak w pkt III, V i VII wyroku. Odsetki w zakresie żądań P. i K. J. zasądził Sąd od dnia 17 lipca 2015 r. co do kwoty 30000 zł, gdyż w dniu 16 czerwca 2015 r. wystąpili do pozwanego z wnioskami o zapłatę takiej właśnie kwoty. Wyższych kwot zażądali w pozwie, który doręczony został stronie pozwanej w dniu 18 listopada 2016 r., zaś odsetek powodowie domagali się po upływie 30 dni od tej daty. Dlatego odsetki od kwoty 4000 zł zasądzone zostały od dnia 19 grudnia 2016 r. P. J.

(2) zgłosił żądanie zapłaty zadośćuczynienia w kwocie 40000 zł w dniu 31 sierpnia 2015 r. Dlatego też możliwe było zasądzenie odsetek zgodnie z pozwem tj. od dnia 14 października 2015 r.

W pozostałym zakresie powództwa jako bezzasadne Sąd oddalił.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c.

Powódka poniosła koszty w kwocie 11804,25 zł (7200 zł koszty zastępstwa, 4,25 zł część opłaty skarbowej, 4400 opłata od pozwu i 200 zł zaliczka), zaś pozostali powodowie po 7204,25 (analogicznie – 4800 zł, 4,25 zł, 2200 zł i 200 zł). Natomiast pozwany poniósł koszty w kwocie 14417 zł (koszty pełnomocnika w sprawie powodów żądających łącznie 220000 zł). Stosownie do uregulowania art. 105 § 1 k.p.c. na potrzeby rozliczenia kosztów Sąd przyjął, iż w sprawie z powództwa J. J. (1) koszty pozwanego wyniosły 5766,80 zł, a więc łączne 17571,05 zł. Natomiast w sprawie z powództwa każdego z pozostałych powodów koszty pozwanego wynosiły po 2883,40 zł, a więc łączne po 10087,65 zł. W związku z tym, że powódka wygrała proces w 89%, zaś pozostali powodowie w 77%, należało orzec o kosztach jak w wyroku.